

kan komme saa vidt, og kan vi ikke det, vil jeg ogsaa være tilfreds med, at man ved Siden af Organisationerne stiller Kommunerne, saaledes at disse kan træde til i Tilfælde af, at Organisationerne ikke vil tage Sagen op.

Et andet Spørgsmaal, som Lovforslagene heller ikke besvarer, er Spørgsmaalet om Undervisningstiden. Jeg gør opmærksom paa, at ved det Tilskud, som paa Finansloven er givet til de Ungdomsskoler, hvis Oprettelse er begyndt omkring i vort Land, er det gjort til en udtrykkelig Betingelse, at det skal være Dagundervisning eller i alt Fald en Undervisning, der slutter inden Kl. 7 Aften. Disse Lovforslag taler ikke om, paa hvilken Tid Undervisningen skal foregaa. Det anser jeg ogsaa for en stor Mangel. Det forekommer mig, at naar vi kan stille den Fordring, der er knyttet til Bevillingen paa Finansloven, at det skal være Dagundervisning, kan Staten ogsaa meget godt her, naar den yder disse Tilskud, stille den samme Fordring: at det maa være en Undervisning, der skal afsluttes inden Kl. 7 Aften. Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) mente, at der ikke var nogen Grund til at gaa over til Dagundervisning. Jeg synes, at naar man ser paa, hvorledes en Læredrengs Liv former sig, er der al Grund dertil. Lærlingen skal møde ved sit Arbejde Kl. 6 Morgen, det vil med andre Ord sige, at han mange Gange, hvis han har en lang Vej at gaa, skal staa op Kl. 5 om Morgenen. Han tilbringer saa Dagen lang paa Værkstedet eller Fabrikken ved et ofte kedeligt og ensformigt, undertiden svært Arbejde indtil Kl. 6 Aften. Saa maa han skynde sig hjem for at vaske sig, spise til Middag, klæde sig om og naa hen i den tekniske Skole til Kl. 7½ eller 8. Der tilbringer han saa 2 Timer paa Skolebænken, til Kl. 9½—10. Naar han saa kommer hjem mellem 10 og 11, kan han gaa i Seng og begynde paa samme Maade Dagen efter. Det vil i Virkeligheden sige, at man kræver af saadanne unge Mennesker en Arbejdstid saa lang, at vi voksne ikke kan byde os selv en saadan. Og det er fuldkommen rigtigt, hvad det ærede Medlem for Aarhus nordre Kreds (Stilling) udtalte, at saa længe Undervisningen skal foregaa som Aftenundervisning, er det et Spild af Tid og Penge, og de Resultater, man naar gennem en saadan Undervisning, staar ikke i Forhold til de Ofre, der bringes. Det viser sig alle Vegne, at hvor man gaar bort fra Aftenundervisning over til Dagundervisning, møder de unge frem med Lyst og Glæde. Det er ligesom en Fæst for dem at møde frem og tage

Del i Undervisningen, naar den kan foregaa om Dagen, og der kommer derved et ganske andet Udbytte ud af baade Elevernes og Lærernes Arbejde og af de Penge, som det offentlige ofrer. Naar Industrien andre Steder kan ordne sig saaledes, at man kan afse de unge nogle Timer om Ugen, maa man ogsaa kunne gøre det her. I München, der er en langt mere udpræget Industriby end København, har man meget godt kunnet indrette sig saaledes, at de unge faar Lov at modtage 6—9 Timers ugentlig Dagundervisning, uden at det har voldt Industriens videre Udvikling nogen Skade; tværtimod vil det sikkert i det lange Løb bidrage mægtigt til at udvikle og dygtiggøre et Lands Industriarbejdere, naar de faar denne systematiske Undervisning ved Siden af Værkstedundervisningen.

Bortset fra disse enkelte Mangler, som der forekommer mig at være ved Lovforslagene, vil jeg udtale min Glæde over, at de er fremkommet. Jeg vil haabe, at det maa kunne lykkes at faa Lovforslag som disse gennemført i indeværende Rigsdagssamling.

Handelsministeren (Hassing Jørgensen): Af den store Interesse for Sagen, som har præget de ærede Medlemmers Udtalelser, slutter jeg, at det vil være forholdsvis let at naa til et positivt Resultat i denne Sag. Det ærede Medlem fra Verringe (Jensen-Sønderup) mindede om, at Finanslovkommissionen i sin Tid havde strøget samtlige Bevillinger til Fagskolerne, og mindede om, at jeg havde haft den Ære at være Medlem af denne Kommission. Derfor ønsker jeg at udtale, at den Opgave, der særlig paahvilede mig i min Egenskab af Medlem af denne Kommission, gik i en væsentlig anden Retning. Jeg blev særlig tilkaldt til denne Kommissionsvirksomhed af Hensyn til en anden Del af dens Opgave, som bestod i en Omlægning af Statsregnskabet og Finanslovens Form. Jeg bliver derfor nødt til nu at tage Afstand fra den Stilling, som Finanslovkommissionen i sin Tid tog overfor dette Spørgsmaal, og det saa meget mere, som jeg, jo mere jeg har beskæftiget med dette Anliggende, er kommet paa det rene med, at Staten bør ofre endog saa betydelige Beløb paa at fremme den tekniske Undervisning. Jeg ser ikke rettere, end at Staten bør anvende mange Penge paa at dygtiggøre sine Borgere.

Det ærede Medlem fra Verringe (Jensen-Sønderup) udtalte sig gennemgaaende i fuld Tilslutning til de Principper, som er nedlagte i de tre Lovforslag, og